

Sarajevo, 09.07.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.07.2018.- 06.07.2018.

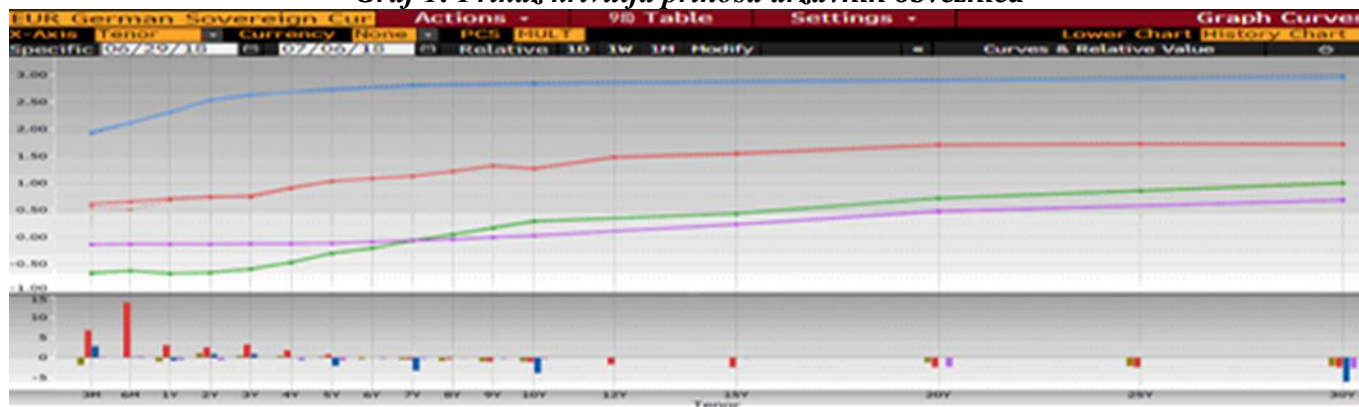
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18
2 godine	-0,67	-	-0,66	↗	2,53	-	2,54	↗	0,72	-	0,75	↗
5 godina	-0,30	-	-0,30	→	2,74	-	2,72	↘	1,03	-	1,03	→
10 godina	0,30	-	0,29	↘	2,86	-	2,82	↘	1,28	-	1,27	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.6.18	-	6.7.18	
3 mjeseca	-0,588	-	-0,614	↘
6 mjeseci	-0,631	-	-0,632	↘
1 godina	-0,638	-	-0,650	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.07.2018. godine (pune linije) i 29.06.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom proteklog tjedna kancelarka Merkel i ministar unutarnjih poslova Njemačke Seehofer uspjeli su da postignu dogovor o pitanju migranata, čime je smanjen rizik od raspada koalicije. Merkel je u Parlamentu upozorila na potencijalno izbijanje trgovinskog rata sa SAD, rekavši da bi uvođenje tarifa na uvoz europskih automobila bilo mnogo ozbiljniji problem od tarifa koje su već uvedene na čelik i aluminij. Na tržištu je proteklog tjedna i dalje bila izražena povećana potražnja za sigurnijim investicijama, osobito neposredno prije zvaničnog početka primjene tarifa između SAD i Kine. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan, dok su prinosi italijanskih obveznica povećani između 3,5 i 14 baznih bodova, pri čemu je najveći rast bio izražen kod obveznica kraćeg i srednjeg roka dospelja. Italijanska agencija za statistiku, Istat, je u izvješću objavila da vodeći ekonomski pokazatelji u zemlji ukazuju na „novo usporjenje, čime dolazi do jačanja scenarija smanjenja brzine gospodarskog rasta“. Navedeno je da, uprkos poboljšanju povjerenja potrošača i zaposlenosti, aktivnosti u prerađivačkom sektoru i dalje slabe, zajedno s padom porudžbina i izvozom. Kreditna rejting agencija S&P je objavila nove, slabije, prognoze rasta GDP-a Italije od 1,3% u ovoj godini, dok je u prosincu prošle godine očekivano 1,5%.

Prema zajedničkim objavljenim prognozama njemačkog instituta Ifo, švicarskog KOF-a i italijanskog Istata, gospodarski rast u eurozoni bi u drugom i trećem tromjesečju ove godine trebalo da bilježi rast od

po 0,4% te 0,5% u četvrtom tromjesečju. Za stopu inflacije eurozone se prognozira da će izositi 1,7% u 2018. godini. Priopćenje ovih instituta navodi da su „ekonomski izgledi trenutačno pod utjecajem silaznih rizika. Političke tenzije u eurozoni i rast protekcionizma bi mogli potkopati uzlazne trendove u budućnosti.“ MMF je smanjio prognoze gospodarskog rasta Njemačke za tekuću godinu na 2,2% sa 2,5%, koliko je očekivano u travnju, ističući da su rastući protekcionizam i prijetnje od „teškog“ Brexita izložile gospodarstvo značajnim kratkoročnim rizicima. Ipak, prognoze rasta GDP-a Njemačke za 2019. godinu su blago povećane na 2,1% s ranijih 2,0%, a MMF je podržao planove nove koalicijske Vlade da poveća javne investicije i da podrži dugoročni gospodarski rast, ali se smatra da bi Berlin mogao učiniti više, a sve s ciljem smanjenja visokog suficita tekućeg računa ove zemlje.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks– EZ (prelim.)	LIPANJ	54,8	54,9	54,1
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SVIBANJ	2,7%	3,0%	1,9%
3.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SVIBANJ	1,6%	1,4%	1,6%
4.	Maloprodaja – Italija (G/G)	SVIBANJ	-	0,4%	-4,6%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SVIBANJ	8,5%	8,4%	8,4%
6.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	SVIBANJ	-	6,0%	6,0%
7.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	SVIBANJ	11,1%	10,7%	11,0%
8.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	LIPANJ	-98,1	-90,0	-83,7
9.	Stopa inflacije – Nizozemska	LIPANJ	1,8%	1,7%	1,9%
10.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	1,7%	4,4%	0,8%
11.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	1,5%	3,1%	1,4%
12.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SVIBANJ	1,7%	1,6%	2,1%
13.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	SVIBANJ	-	7,1%	-4,0%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna povećani za 1 bazni bod u odnosu na prethodnu, dok su prinosi petogodišnjih obveznica smanjeni za 2, a prinosi desetogodišnjih obveznica za 4 bazna boda na tjednoj razini, čime je nastavljen trend smanjenja nagiba američke krive prinosa. Najava američke administracije da će u petak (06.07.2018. godine) uvesti tarife na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti od 34 milijarde USD, je tijekom proteklog tjedna povećala zabrinutost investitora zbog potencijalne eskalacije globalnog trgovinskog rata. SAD su najavile da će u slučaju kontramjera s kineske strane, koje su uvedene u petak, proširiti spisak dobara na koje se primjenjuju tarife, što bi moglo narušiti rast ova dva gospodarstva, ali i drugih zemalja, njihovih trgovinskih partnera. Pored toga, američka administracija je najavila i uvođenje carina od 20% na uvoz automobila iz Europske unije, što dodatno pojačava zabrinutost investitora zbog najavljenih poteza.

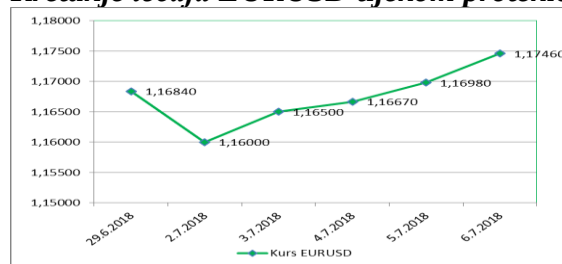
U četvrtak je objavljen zapisnik s posljednjeg sastanka FOMC-a, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela imaju optimističniji stav o pitanju ekonomskog rasta SAD te da uz blage promjene u kretanju stope inflacije većina njih favorizira povećanje referentne kamatne stope na neutralnu razinu ili nešto više iznad toga. Ipak, evidentno je i da su članovi FOMC-a upozorili da su se povećali rizici koji proizilaze iz pooštrenih trgovinskih odnosa s partnerima SAD te da bi oni mogli negativno utjecati na poslovno raspoloženje i investicijske aktivnosti. Iako je većina članova FOMC-a pozitivno ocijenila utjecaje nedavnih izmjena u fiskalnoj politici SAD, nekoliko članova je upozorilo na rizike koje ove mjere mogu povećati tijekom nekoliko narednih godina. Pojedini članovi FOMC-a ponovili su zabrinutost zbog smanjenja nagiba američke krive prinosa. Financijsko tržište SAD u srijedu je bilo zatvoreno zbog praznika. Američki dionički indeks Dow Jones je tijekom tjedna zabilježio rast od 0,76% na tjednoj razini, nakon što je tijekom tri prethodna tjedna bilježio smanjenje.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti LIPANJ	3,8%	4,0%	3,8%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru LIPANJ	195.000	213.000	244.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru LIPANJ	190.000	202.000	239.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru LIPANJ	15.000	36.000	19.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G) LIPANJ	2,8%	2,7%	2,7%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora LIPANJ	58,2	60,2	58,7
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora LIPANJ	56,6	55,4	56,4
8.	ISM indeks uslužnog sektora LIPANJ	58,3	59,1	58,6
9.	PMI indeks uslužnog sektora LIPANJ	56,5	56,5	56,8
10.	Tvornička potrošnja (M/M) LIPANJ	0,0%	0,4%	-0,4%
11.	Obujam porudžbina trajnih dobara (M/M) LIPANJ	-0,5%	-0,4%	-0,6%
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 30. LIPNJA	225.000	231.000	228.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1684 na razinu od 1,1746.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ministar za Brexit Davis je podnio ostavku na ovu poziciju nakon što je Kabinet premijerke May sklopio sporazum u petak o novom planu pregovora za tzv. “mekani Brexit” prihvatajući sporazum o nečemu što je prema analitičarima približno jedinstvenom tržištu dobara i poljoprivrednih proizvoda. Sporazum će predstavljati osnovu za formalnu bijelu knjigu, koja se očekuje da će biti objavljena krajem ovog tjedna. Istraživanje koje je provela Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI), kao i konzultantska kuća PwC, u kojem je sudjelovalo 100 kompanija iz financijskog sektora Velike Britanije, je pokazalo da trećina banaka “nije uvjerena” u implementiranje plana Brexita do ožujka. Banke su, također, zabrinute za status njihovih inozemnih ugovora tijekom tranzicijskog razdoblja do kraja 2020. godine. Istraživanje je pokazalo da postojanje tranzicijskog razdoblja nije razuvjerilo mnoge financijske kompanije da odlože planove djelovanja u nepredviđenim situacijama vezano za Brexit. Pored navedenog, istraživanje je pokazalo da je obujam poslovanja bio nepromijenjen tijekom posljednja tri mjeseca, zaključno s početkom lipnja, ali se očekuje da će se poboljšati u naredna tri mjeseca. Zapošljavanje je u drugom tromjesečju povećano, kao i investicije u IT sustav, koje su najbrže rastuće u posljednje tri godine, pod utjecajem novih usluga i usklađivanja s regulativom.

Član MPC BoE Saunders je upozorio da bi kamatne stope u Velikoj Britaniji trebalo da rastu brže nego što tržište trenutačno anticipira. Prema njegovom mišljenju, ekonomija Velike Britanije prevazilazi usporenje, dok se pokazuje da je utjecaj lošeg vremena po ekonomiju iz prvog tromjesečja bio privremen. Guverner BoE Carney je pojačao očekivanja rasta kamatnih stopa u narednom mjesecu te je istaknuo da je postao veoma uvjeren da je slabljenje ekonomije Velike Britanije s početka godine uglavnom bilo pod utjecajem lošijeg vremena. Carney je istakao da su inflatorni pritisci nastavili da se potvrđuju, kako je BoE i očekivala, te da postoje široko rasprostranjeni dokazi da je slabljenje ekonomije uglavnom prevaziđeno. Pored toga, Carney je upozorio na potencijalne troškove trgovinskog rata, sedam dana prije posjete predsjednika SAD Velikoj Britaniji.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor LIPANJ	54,0	54,4	54,3
2.	PMI građevinski sektor LIPANJ	52,5	53,1	52,5
3.	PMI uslužni sektor LIPANJ	54,0	55,1	54,0
4.	PMI kompozitni indeks LIPANJ	54,5	55,2	54,5
5.	Halifax cijene kuća (M/M) LIPANJ	0,2%	0,3%	1,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,88473 na razinu od 0,88430, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3207 na razinu od 1,3283.

JAPAN

Vlada Japana je proteklog tjedna objavila prognoze prema kojim će japansko gospodarstvo bilježiti brži rast u fiskalnoj 2019. godini u odnosu na projekcije privatnog sektora. Prema prognozama realni GDP će u fiskalnoj godini koja počinje od travnja naredne godine bilježiti rast za 1,5%, a nominalni GDP za 2,8%. S druge strane, ekonomski analitičari smatraju da će realni GDP u navedenom razdoblju bilježiti rast za samo 0,8%, a nominalni za 1,8%, što odražava utjecaj planiranog povećanja poreza na promet u listopadu iduće godine. Istodobno, prema prognozama Vlade, inflacija će u fiskalnoj 2019. godini bilježiti rast za 1,5%, prema prognozama BoJ za 1,8%, dok ekonomisti očekuju rast za 1,0%. Istraživanje BoJ je pokazalo da su kompanije očekivale godišnji rast potrošačkih cijena od 0,9% u ovoj godini (prethodno prognozirano 0,8%) te rast od po 1,1% u narednih tri i pet godina, što ukazuje na malu vjerojatnoću dostizanja ciljane razine od 2%. Vlada Japana očekuje da će stopa nezaposlenosti u fiskalnoj 2019. godini bilježiti smanjenje na 26-godišnji minimum (2,4%), što ukazuje na stabilno tržište rada.

Članica MPC BoJ Masai je izjavila da japanske banke treba da se prilagode izazovima opadajuće populacije i rastu financijske tehnologije, pri čemu diskusija o tim strukturnim problemima treba biti odvojena od monetarne politike. Između ostalog, Masai je izjavila i to da BoJ treba pažljivo pratiti utjecaj programa kvantitativnih olakšica na likvidnost tržišta obveznica, s obzirom na nedavni pad obujma trgovine i volatilnost cijena. Također, ona je navela da je rizik za izgled japanske ekonomije i plan Vlade da poveća porez na promet na 10% sa 8% u narednoj godini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

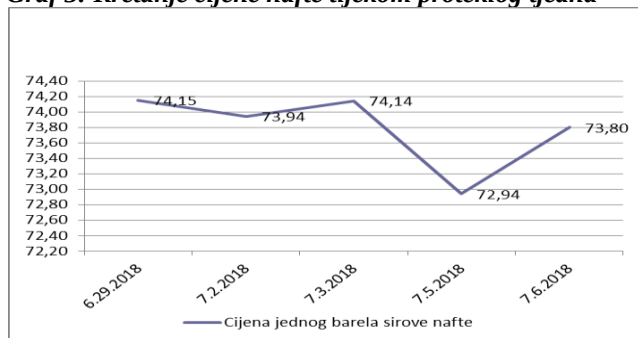
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) LIPANJ	-	1.258,7	1.254,5
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora F LIPANJ	-	53,0	52,8
3.	PMI indeks uslužnog sektora LIPANJ	-	51,4	51,0
4.	PMI kompozitni indeks LIPANJ	-	52,1	51,7
5.	Monetarna baza (G/G) LIPANJ	-	7,4%	8,1%
6.	Vodeći indeks P SVIBANJ	106,6	106,9	106,2
7.	Koicidirajući indeks P SVIBANJ	116,1	116,1	117,5
8.	Indeks ukupnih zarada (G/G) SVIBANJ	0,9%	2,1%	0,6%
9.	Potrošnja kućanstava (G/G) SVIBANJ	-1,5%	-3,9%	-1,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 129,36 na razinu od 129,77. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 110,76 na razinu od 110,47.

NAFTA I ZLATO

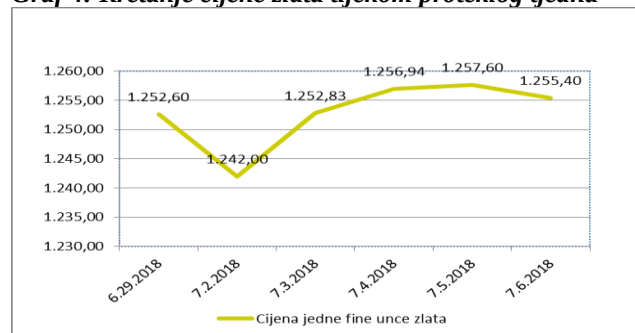
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,15 USD (63,46 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je zabilježila smanjenje pod utjecajem špekulacija da bi Saudijska Arabija mogla povećati obujam proizvodnje za dva milijuna barela na dnevnoj razini, nakon što je tijekom lipnja već povećan obujam proizvodnje nafte u ovoj zemlji za 458.000 barela na ukupnu razinu od 10,39 milijuna barela dnevno. Njujorška burza nafte bila je zatvorena tijekom trgovanja u srijedu zbog praznika u SAD. Administracija SAD je ranije najavila da će uvesti sankcije svim entitetima koji budu uvozili naftu iz Irana ili surađivali s kompanijama iz ove zemlje. Međutim, tijekom proteklog tjedna na tržištu su se pojavile informacije da bi odluka američke administracije o tome mogla biti donijeta individualno, kao i da bi takve mjere mogle biti ublažene prema Kini, kako se ne bi narušili aktualni pregovori o trgovinskim odnosima SAD i Kine. Pored toga, protekli tjedan su obilježile informacije o poremećajima u proizvodnji ovog energenta u Venecueli, Kanadi i Libiji. Ipak, značajna informacija je bila objavljivanje podatka o povećanju američkih zaliha nafte za 1,2 milijuna barela na tjednoj razini, dok je očekivano povećanje za 5,9 milijuna barela, što je tijekom trgovanja u četvrtak utjecalo na smanjenje cijene nafte, koja je već narednog dana zabilježila korekciju na više te je na kraju trgovanja u petak iznosila 73,80 USD (62,83 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.252,60 USD (1.072,06 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena jedne fine unce zlata je zabilježila smanjenje na najnižu razinu u posljednjih osam mjeseci, koje je bilo uzrokovano snažnom aprecijacijom USD. Međutim, nakon toga, do četvrtka, cijena jedne fine unce zlata je bilježila rast, koji je prije svega bio uzrokovan deprecijacijom USD. Zabrinutost investitora na financijskim tržištima zbog eskalacije globalnog trgovinskog rata je pojačana nakon što je administracija SAD najavila da će u petak (06.07.2018. godine) uvesti tarife na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti od 34 milijardi USD. Pored toga, SAD su najavile proširenje spiska dobara na koje će se primjenjivati tarife, ukoliko Kina uvede kontramjere, što je Kina i učinila u petak. U zapisniku s posljednjeg sastanka FOMC-a je navedeno da su kreatori monetarne politike SAD zabrinuti zbog utjecaja koje bi pooštrenje trgovinskih odnosa SAD i njihovih partnera moglo imati na domaće gospodarstvo. Navedeno je potaklo tražnju za sigurnijim investicijama, među kojima je i zlato. Međutim, u petak su objavljeni podaci o rastu broja zaposlenih po sektorima u SAD, kao i podatak o stabilnom rastu zarada zaposlenih po jednom radnom satu, što je utjecalo na blago smanjenje cijene zlata, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 1.255,40 USD (1.068,79 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.